

Vasutasok Szakszervezete Területi Képviselő Záhony

ZÁHONYI VASUTAS

I. évfolyam, 24. szám

2011. november 7.

Tettekről – szavakban

A politika és a szakszervezetek viszonyáról, lehetséges kapcsolatról rendezett konferenciát a Magyar Szakszervezetek Országos Szövetsége (MSZOSZ). A „Szakszervezetek a politikai térben, szakszervezetek politikai szerepe” címmel a Vasas székházban megtartott rendezvényt a Friedrich Ebert Alapítvány (Friedrich Ebert Stiftung, FES) is

támogatta. Az előadások és a vita során kiderült, a jelenlévőknek hasonló a véleményük a regnáló hatalomról, elfogadják, hogy a konfliktusok alapvetően a tüke-munka ellentétből fakadnak. Viszont eltérően gondolkodnak a lehetséges összefogásról, a politizálásról pedig legalább annyira ódzkodnak, mint a politizálni akaró szakszervezetektől.

Pataky Péter MSZOSZ-elnök megnyitó előadásában kifejtette, a közelmúlt tömegdemonstráció megmutatták, van egyfajta hiányérzet az emberekben a valós konzultációk, a párbeszéd megszüntetése miatt („megszüntették az asztalt”). Sokaknak „nem tetszik a rendszer”, és a szakszervezeteknek, mint politikai szervezeteknek részt kell ezekben a megmozdulásokban venniük, hiszen például a munkavállalókat érintő törvényekről reális sztrájklehetőség híján csak a politika szintjén lehet véleményt nyilvánítani. Ugyanakkor ezeket a rendezvényeket a „bujtató politikálás” terepének tekinti, és mint ilyet, elutasítja.

Krausz Tamás történész szerint a politikában „nincs rosszabb tanácsadó, mint a naivitás” – utalva arra, hogy még kevesen értik a régióban, így hazánkban is zajló tekintélyuralkodó restaurációt. Szerinte a szakszervezetek elkövették azt a hibát a rendszerváltáskor, hogy a privatizáció pártjára álltak, és bár kényszerből, hiszen nem jöttek létre igazi baloldali (szocdem) pártok, de az emberek még emlékeznek erre. A történész a szakszervezetek feladatának tartja, hogy „tereljék össze” a baloldali pártokat, amelyek felismerik a munka és a tüke ellentétét. Ha az ilyen pártok az eddigiekkel ellentétben komolyan veszik a szakszervezeteket, oda lehet állni melléjük.

Tamás Gáspár Miklós filozófus a sokakat érintő hitelválsággal kapcsolatban elmondta, azt legyőzni csak a reálbérek emelkedésével lehet, hiszen valakinek így vagy úgy, de fizetni kell.

Aki féligazságokat mond, rosszabb, mintha hazudna, mert a demagógia hibáját követi el: Nem a bank az ellenség, hanem a tüke. Véleménye szerint a szakszervezeteknek növelniük kell a tagságot, meg kell szólítani a tömegeket. Nem elég az utcára mozgósítani, hiszen ahhoz csak felháborodás vagy lelkesedés kell, de az érdekvédelmi harchoz már elkötelezettségre van szükség, csakúgy, mint az osztályharchoz. A dolgozók kezében csak a tömegesség, a sokaságuk van, ezt kell növelni és kihasználni.

Závecz Tibor, a Szonda Ipsos véleménykutatási igazgatója prezentációjában a szakszervezetek megbízásából nemrégiben végzett közvélemény kutatás eredményét ismertette. Az adatok és a belőlük levonható következtetések két kérdés köré összpontosultak: Az egyik terület a társadalom anyagi helyzetének, illetve a jövőről alkotott képének változása a tavalyi év azonos időszakához képest (október), a másik fontos kérdéskör a szakszervezetek megítélése, presztízszük változása. A lakosság igen pesszimistán látja az országot, és saját jövőjét, hiszen a többség a munkanélküliség növekedését valószínűsíti, ráadásul tavaly októberhez képest kimondottan romlottak az emberek várakozásai. Viszont határozottan javult a szakszervezetek megítélése az elmúlt

években, és az összlakosság több mint nyolcvan százaléka szerint fontos, hogy erős szakszervezetek lássák el az érdekvédelmi teendőket a munkahelyeken. Ebből következően Závecz Tibor úgy látja, hogy az érdekvédelem komoly esélyt kapott a társadalomtól – reméljük tudunk élni is a lehetőséggel.

4625 Záhony Európa tér 5.

vasúti tel: 03/33-49, mobil: 30-3866083, 20-243-4869, Fax: 03-70-63, 03-33-48

E-mail: juhasztne@zhnet.hu, zhtk@vsz.hu

Vasutasok Szakszervezete Területi Képviselő Záhony

Clemens Rode a FES képviselőjében szolt a konferencia résztvevőihez. Beszédében kiemelte, hogy a szakszervezetek befolyása a nemzeti politikákra viszonylag gyenge volt a régióban az elmúlt időszakban. Sajnos többnyire a taglétszám is csökken, de a civil szervezetek közül mégis a szakszervezetek a legerősebbek. Persze, vannak Nyugat-Európa számára furcsaságok is, mert például sehol nem hagyják ennyire figyelmen kívül a vasárnapot az üzletek nyitva tartásánál, mint Lengyelországban, és Magyarországon. Véleménye szerint fontos, hogy a szakszervezetek elkötelezettsége látható legyen a nemzeti politika terén. Különösen a munkajogot érintő törvények, a nők, és a fiatalok helyzetével kapcsolatban kell megfogalmazni a pozíciókat, álláspontokat, és felhívta a figyelmet az uniós szintű üzemi tanácsi együttműködésben rejlő lehetőségekre is.

Varga László, a Szakszervezetek Együttműködési Fóruma (SZE) elnökének meggyőződése, hogy a szakszervezetek nem politikamentesek, hiszen befolyásolni akarják a közhatalmat. A szakszervezetek szerepe egyértelmű addig, amíg a hatalom a klasszikus többpárti demokrácia keretein belül marad. Kérdés, mi van akkor, ha eltér ettől, és kijelenti, hogy a diktatúra lehetősége jön. Figyelemre méltó, ahogyan a demokráciát definiálta, mert a SZE elnöke szerint mindhárom ideológiának van olyan értéke, amit a szakszervezetek is magukénak vallanak: A szocializmus adta a szolidaritás, a liberalizmus a szabadság eszményét és a konzervativizmus fontos értéke a hagyományok tisztelete. Kérdés, hol az egyensúly? És egy sokat sejtető mondat a pártok baloldaliságáról: „Elhervadt a tulipán, fonnyadt a narancs, színét veszítette a szegfű, és vakon repülnek évek óta a madarak.”

A vitában dr. Sáling József, a Kereskedelmi Szakszervezetek (KASZ) elnöke úgy vélte, az összefogásnak több szintje van, úgy mint belső- és részösszefogás, de fontosabbnak gondolja a tagságra koncentrálni. Felvetette, hogy a FES anyagilag is támogassa a magyar szakszervezeteket, például kampánykiadások céljából. László Zsolt szerint vegyes a szakszervezeti tagság hozzáállása, és kérdésként vetődik fel, vajon az ideológiára vagy az érdekekre épülnek a szakszervezetek. Így a politizálást tekintve az sem egyértelmű, vajon elfogadja-e a tagság a szakszervezeteket a munkahelyen kívül.

Balogh Béla, a Vasasok elnöke szerint nincs szakszervezet politika nélkül, és nincs politika szakszervezet nélkül. Nem megy politikai szövetséges nélkül az érdekvédelem, de csak baloldali szövetséges jöhet számításba.

Az jó, hogy 83% százalék szerint kellene az erős szakszervezetek, de akkor miért nem többen tagok? Ne alakítsunk pártot, ne álljunk a magyar szolidaritás mellé, nekünk szakszervezetet kell építenünk. Olyat, amelyben ideológiától függetlenül megtalálja a helyét bármelyik munkavállaló. Meg kell tartani az egység, összefogás, szolidaritás hármását.

Papp Zoltán, a VSZ elnöke szavak helyett a tettek helyezné a hangsúlyt. Ami a politizálást illet, nem lát lehetőséget a politikusokkal való összeborulásra, az összefogás kapcsán pedig a kényszer igazságáról beszélt, ami eddig nem hangzott el a konferencián. Ez érezhető alulról is, amit mindenki tud, aki jár a tagság között, de érezhető felülről is, amit nem lehet megkerülni. Amennyiben a konföderációk között nem látszik előrelépés az együttműködésben, akkor a Vasutasok Szakszervezete a maga módján tesz lépéseket a közlekedésben egy új összefogás létrehozására. Varga László (SZE) reagálásában jelezte, érti az üzenetet, de az folyik fent a konföderációk szintjén, mint ami a közlekedési szakszervezetek szintjén szerveződik, és bízik abban, hogy a hatok között is létrejön egyfajta összefogás.

A konferencián elhangzottak jelzik, hogy a nagy konföderációk megosztottsága nem mentes az ország politikai-ideológiai megosztottságától. De ez igaz a tagságra is, ezért csak úgy célszerű politizálni, ha a szakszervezetek nem vállalják fel maradéktalanul a pártok ideológiáját. A megosztottság nehezíti az összefogást is, de ha a szakszervezetek egyértelműen az érdekekre épülnek, akkor lehetséges, és amint Papp Zoltán, szakszervezetünk elnöke jelezte, a sok tanácskozás után ideje a tettek koncentrálni ezen a téren is.

Dolhai József

Vasutasok Szakszervezete Területi Képviselő Záhony

A globalizáció árnyékában

A globalizáció elképzelhetetlen volna a kicsik háborgó statisztálása nélkül. Kezdetben a pusztaság erőszak törte a homogén világra vágyók előtt az utat, majd a huszadik század derekára a fegyverek szerepét kezdte átvenni az „ellenállhatatlan ajánlat” módszere. Mára az úgynevezett fejlett világ többsége sípbal, dobbal és néppünnepellyel csörtet, hogy a nagyok árnyékában őrizze meg kicsinségét.

Az első globalizáló Nagy Sándor makedón király lehetett, aki az általa ismert világ nagy részét meghódította. Talán, ha kevesebb bort iszik, elkerüli a malária, és sor kerül a maradékra is, de valószínűleg akkor sem úbertelte volna Rómát. A latinok anélkül akartak világuralmat, hogy a zsidók kivételével bárkire ráerőltették volna nyelvüket és vallásukat, és tömeges esküvőket sem tartottak, mint Alexandrosz Szűzében. Ráadásul a Római Birodalomban létezett és általában jól működött a közös pénz úgy, hogy nemcsak a rómaiak látták hasznát. De már akkoriban is fegyver által vesztett, aki fegyvert fogott, és épp elegendő ácsingóztak Róma kincseire és hatalmára ahhoz, hogy a birodalom vége pusztulás legyen.

Sokan próbálkoztak a történelem során azzal, hogy mások vérén növeljék hatalmukat, és hizlalják pénztárcájukat. De a törökök és Napóleon is csak a kardig, esetleg az ágyúig értek föl, nem beszélve a náci hatásos, szörnyű, de szerencsére rövid életű homogenizáló törekvéséről. Lenin Szovjetuniója tartósabb volt ugyan Hitler birodalmánál, de azt is fegyverekkel hozták létre, és félelemre épült a működése. Ráadásul hiányzott belőle az ésszerűség, így aztán hiába volt közös pénz és közös vodka, még az oroszoknak sem volt jó, nem beszélve a „szövetséges” államokról. De vége csak akkor lehetett, amikor Reagan Amerikája gazdaságilag kivérezette, és Európa nyugati fele rájött, hogy nekik is jól jönne néhány csatlós az amerikai és a határozottan törtető Dél-Kelet-Ázsia gazdaságaival szemben.

Igazán hatékony és működőképes megoldást a globalizáció mikéntjére az Amerikai Egyesült Államok talált. Először több lépcsőben megalkotta önmagát, majd egyre sikeresebben kezdte exportálni a találmányát. Az exportban persze leginkább saját hasznát kereste, de a második világháború után a Marshall-terv alapján Nyugat-Európának folyósított pénz nemcsak a jenkiknek volt előnyös. Tizenhét ország tizennégy milliárd dollárt kapott, ami nagyrészt segély volt, és többnyire amerikai árut jelentett. Akkoriban ez nem kevés pénz volt, de még ennél is fontosabb talán, hogy a pénzéért az adományozó jogot formált és szerzett a segélyek nyomán követésére.

A segélyezettek amerikai módra igyekeztek kiszűrni a korrupciót és más, a háború után divatos huncutságokat, mindenütt nagyjából azonos módon, és a módszerek többé-kevésbé be is épültek az érintett országok rendszerébe. Azóta sok minden változott, például Olaszország sem lett eminens, de alapvetően Nyugat-Európa jó tanulóknak látszott, és a két ősellenség, Franciaország és Németország nyugati felének vezetésével megalkották az Európai Szén- és Acélközösséget. A gazdasági célokat hangoztatták, de azért tisztában voltak azzal is: Ha rálátásuk van a tagországok szén- és acéltermelésére, akkor azt is időben látják, ha a másik túl sok fegyvert gyárt. A furfang kiagyaloja Jean Monnet francia politikus volt, elképzeléseit Schuman-tervként ismeri a világ. Talán azért, mert Monnet azt tartotta: „Vannak, akik 'valakik' akarnak lenni, és vannak, akik tenni szeretnének valamit.” Ha csak arra gondolunk, hogy a mai napig formálódó közösség tagjai között a kezdetektől máig nyoma sem volt háborúnak, már köszönet illeti, hogy tenni akart valamit.

Azt már sohasem tudjuk meg, hogy az európai globalizációhoz mit szólna Dessewffy Marcel gróf, aki 1861-ben európai szövetségről, vagy Pásztor József újságíró, aki 1919-ben Európai Egyesült Államokról írt. Ma már Európai Unióról beszélhetünk, amelynek 2004 óta Magyarország is tagja. Utóbbi tény sokakat vitára készítet, és mi tagadás, van okunk bőven fanyalogni. De nincs okunk elhinni, hogy „Európán kívül is van élet.” Nyilván van, csak nem nekünk. Ellenben ideje volna az ellenzőknek is értékelni, hogy bolygónk tekintélyes részén fegyveres erőszak, és mindeddig az „ellenállhatatlan ajánlat”, tehát drasztikus zsarolás nélkül sikerült úgy elindítani és fenntartani az egységesítés folyamatát, hogy a résztvevőknek nem kell feladni vagy eladni önmagukat.

Sok ország lemond számos kérdésben az önálló döntés jogáról, átengednek hatásköröket, ráadásul jól tudják, hogy a közös döntés is maszlag. Hiszen Európa fő hatalmai, különösen Németország és Franciaország ellenére nem lehet komoly kérdésben dönteni, sőt, időnként kimondottan vesztesnek érezhetik magukat a számottevő hatalmi potenciál híján létező országok, például Magyarország. Mégis valószínű, hogy melegebb van a nagyok árnyékában, mint a napfényes szabadságban. Mert mindeddig, az Európai Unió néven ismert konglomerátum jutott legközelebb az álmok megvalósításához.

Azt, hogy mikor valósulnak meg a nagy álmok, nem tudhatjuk, és biztosan sokat kell még méltatlankodva statisztálnunk a nagyok akaratahoz. De nélkülük nem sokra jutunk, ellenükre meg még addig sem. Viszont ők sem mennek a kicsik nélkül sokra, hiszen nemcsak független Magyarország nincs, a független Németország is csak álom. A mi függetlenségünknek kisebb esélye van, mint egy jól működő, egységes Európának, bármilyen távol vagyunk is manapság ettől az ideától. A mi dolgunk ezután is a terhek cipelése lesz, de közben megtalálhatnánk a lehetőségeket is, ha tudnánk kicsit európaiak lenni.

Dolhai József

Vasutasok Szakszervezete Területi Képviselő Záhony

Helyi hírek röviden

MÁV Zrt. Forgalmi Csomópont Eperjeske

Az elmúlt héten a csoportos létszámléépítésben érintett munkavállalók ügyében levélben fordultunk a humánerőforrás igazgatóhoz, hogy öt tagunk részére tegye lehetővé a MÁV-ÉVEK programban való részvételt.

Záhony-Port Zrt.

Információink szerint az október havi munkabérekkel további egy havi bérkompenzáció kifizetésére került sor a vállalatnál.

MÁV-START Zrt.

2011. november 04-én a MÁV-START Zrt. VSZ-es alapszervezete részt vett Kisvárdánál a felpályás ütlezáráson.

Területi Képviselő

Mint ahogyan arról korábban már hírt adtunk, 2011. 10. 25-én NYÍLT LEVELET küldtünk a Mozdonyvezetők Szakszervezete Debrecen-Kelet területi ügyvivővel közösen a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei országgyűlési képviselők részére.

A levelünkre megyénk képviselői közül senki nem reagált.